

**TALABALARGA O‘ZBEK TILINI O‘RGATISHDA BADIY
ASARLARDAN FOYDALANISHNING SAMARADORLIGI**

G‘aniyeva Gulchehra Karshibayevna

EMU University

Ijtimoiy fanlar kafedrası katta o‘qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada oliy ta’limning rusiyzabon auditoriyasida o‘zbek tilini o‘qitishda badiiy asarlardan foydalanishning didaktik imkoniyatlari va samaradorligini tahlil etiladi. Maqolada rusiyzabon talabalarning til o‘rganishdagi o‘ziga xos psixolingvistik xususiyatlari, til interferensiyasi muammolari hamda milliy-madaniy kontekstni o‘zlashtirish zaruriyati asoslangan. Badiiy matnlar orqali tilni hayotiy vaziyatlar, milliy mentalitet, nutqiy etiket va boy lug‘at bilan birgalikda o‘rgatishning afzalliklari yoritilgan. Shuningdek, badiiy asarlarni o‘quv jarayoniga integratsiya qilish metodikasi, matn tanlash mezonlari va turli bosqichlardagi o‘qitish usullari bo‘yicha amaliy tavsiyalar berilgan.

Аннотация: Данная статья анализирует дидактический потенциал и эффективность использования художественных произведений в обучении узбекскому языку русскоязычных студентов в высших учебных заведениях. В статье обосновываются психолингвистические особенности русскоязычных учащихся, проблемы языковой интерференции и необходимость освоения национально-культурного контекста. Освещаются преимущества изучения языка через художественные тексты, включающие жизненные ситуации, национальный менталитет, речевой этикет и богатый словарный запас. Также представлены практические рекомендации по методике интеграции художественных произведений в учебный процесс, критериям отбора текстов и методам обучения на разных этапах.

Annotation: This article analyzes the didactic potential and effectiveness of using fiction in teaching the Uzbek language to Russian-speaking students in higher education. It substantiates the specific psycholinguistic characteristics of Russian-speaking learners, the problems of language interference, and the necessity of mastering the national-cultural context. The advantages of teaching language through literary texts, which incorporate real-life situations, national mentality, speech etiquette, and rich vocabulary, are highlighted. Furthermore, practical recommendations are provided on the methodology of integrating fiction into the learning process, criteria for text selection, and teaching methods at various stages.

Kalit soʻzlar: badiiy asarlar, rusiyzabon talabalar, oʻzbek tili, didaktik samaradorlik, milliy-madaniy kontekst, til interferensiyasi, kommunikativ kompetensiya, til oʻrgatish metodikasi.

Ключевые слова: художественные произведения, русскоязычные студенты, узбекский язык, дидактическая эффективность, национально-культурный контекст, языковая интерференция, коммуникативная компетенция, методика обучения языку.

Keywords: fiction, Russian-speaking students, Uzbek language, didactic effectiveness, national-cultural context, language interference, communicative competence, language teaching methodology.

KIRISH

Globalashuv va integratsiya jarayonlari zamonaviy mutaxassisdan nafaqat oʻz sohasining chuqur bilimdoni boʻlishni, balki samarali muloqot qilish, jumladan, davlat tilini kasbiy va ijtimoiy faoliyatida erkin hamda toʻgʻri qoʻllay olishni talab etadi. Oʻzbekiston Respublikasining "Davlat tili haqida"gi qonuni va oliy taʼlim tizimidagi uzluksiz islohotlar oliy taʼlim muassasalarida oʻzbek tilini oʻqitish sifatini yangi, amaliy jihatdan yanada samaraliroq bosqichga olib chiqishni taqozo etmoqda. Ayniqsa, rusiyzabon talabalar auditoriyasida oʻzbek tilini oʻqitish masalasi nafaqat lingvistik, balki

sotsiomadaniy va pedagogik ahamiyatga ega. Bugungi kunda talabalarga tilni shunchaki grammatik qoidalar yig‘indisi sifatida emas, balki jonli muloqot vositasi, milliy madaniyatning ko‘zgusi hamda kasbiy kompetensiyaning ajralmas qismi sifatida o‘rgatish dolzarb hisoblanadi.

Rusiyzabon talabalar uchun o‘zbek tili mutlaqo boshqa til oilasiga (turkiy tillar) mansub bo‘lganligi sababli, ularda o‘rganish jarayonida o‘z ona tili (rus tili) qoliplariga tayanish, ya’ni til interferensiyasi hodisasi kuchli kuzatiladi. An’anaviy til o‘qitish metodlari esa ko‘pincha quruq grammatika va sun’iy mashqlar bilan cheklanib, talabalarda tilga bo‘lgan qiziqishni pasaytiradi, ularni real muloqotga yetarli darajada tayyorlamaydi. Ushbu muammolarni bartaraf etishda badiiy asarlardan foydalanish til o‘qitishga yangi va samarali didaktik yondashuvni taqdim etishi mumkin. Badiiy matnlar tilni tabiiy kontekstda, emotsional va madaniy jihatdan boyitilgan holda o‘zlashtirishga yordam beradi.

Ushbu maqolaning maqsadi rusiyzabon talabalarga o‘zbek tilini o‘rgatishda badiiy asarlardan foydalanishning didaktik asoslari, ularning samaradorlik mexanizmlarini tahlil qilish, talabalarda milliy-madaniy va kommunikativ kompetensiyani shakllantirish hamda til o‘rganish jarayonini badiiy adabiyot orqali boyitishning nazariy va amaliy jihatlarini yoritishdan iborat.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA NAZARIY ASOSLAR

Til o‘qitish metodikasida tilni shunchaki qoidalar va lug‘at yig‘indisi sifatida emas, balki jonli muloqot vositasi va madaniyatning ajralmas qismi sifatida o‘rganish g‘oyasi tobora kengroq e’tirof etilmoqda. An’anaviy grammatika-tarjima metodi tilning strukturaviy jihatlariga katta e’tibor berib, ko‘pincha talabalarda muloqot ko‘nikmalarini va madaniyatlararo tushunishni yetarli darajada rivojlantira olmaydi. Bugungi kunda kommunikativ yondashuv tilni o‘qitishning asosiy paradigmasi sifatida qabul qilinib, tilni real muloqot vaziyatlarida qo‘llashga urg‘u beradi.

Til o'rganish jarayonida madaniyatning o'rni beqiyos. Lingvokulturologiya fan sohasi tilni madaniyat hodisasi sifatida, milliy mentalitet va qadriyatlarning aks ettirgichi sifatida o'rganadi. Tilni madaniy kontekstidan ayri holda o'rganish tilni tushunishni yuzaki qilib qo'yadi va talabalarda pragmatik (o'rinli) muloqot qobiliyatini shakllantirishga to'sqinlik qiladi. Madaniyatlararo muloqot kompetensiyasi esa talabada o'zgarar madaniyatini hurmat qilish, o'z madaniyati bilan qiyoslash va madaniy to'siqlarni bartaraf etish ko'nikmasini hosil qiladi.

Badiiy asarlar, til o'rgatish vositasi sifatida, o'zida ushbu nazariy tamoyillarni mujassam etadi. Ular tilni faqatgina leksik yoki grammatik jihatdan emas, balki to'liq kontekstda, qahramonlarning hayotiy vaziyatlari, his-tuyg'ulari, nutqiy etiketlari orqali taqdim etadi. O'zbek adabiyotining boyligi rusiyzabon talabalar uchun o'zbek madaniyatiga chuqur kirish, xalqning mentalitetini, qadriyatlarini va dunyoqarashini o'zlashtirish uchun beqiyos manba bo'lishi mumkin. Shu bilan birga, badiiy matnlar tilning nafaqat adabiy normalarini, balki jonli, og'zaki nutq shakllarini ham aks ettirishi bilan qimmatlidir.

Psixologik nuqtai nazardan, badiiy asarlar talabalarning emotsional intellektini rivojlantiradi, ularda empatiya uyg'otadi va o'rganishga bo'lgan motivatsiyani oshiradi. Hikoyalar, qiziqarli syujetlar, yorqin obrazlar talabaning xotirasida chuqur iz qoldiradi va yangi so'zlar hamda grammatik qoliplarning eslab qolishiga yordam beradi. Demak, badiiy asarlardan foydalanish nafaqat til bilish darajasini oshiradi, balki talabalarning shaxsiy rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

RUSIYZABON TALABALARNING O'ZBEK TILINI O'ZLASHTIRISH XUSUSIYATLARI

Rusiyzabon talabalar uchun o'zbek tilini o'rganish bir qator o'ziga xos xususiyatlarga ega bo'lib, bu jarayonda didaktik yondashuvni to'g'ri tanlash muhimdir. Rus tili slavyan tillar oilasiga mansub bo'lsa, o'zbek tili turkiy tillar

oilasiga kiradi. Bu tillarning fonetik, leksik, grammatik va sintaktik tizimlarida jiddiy farqlar mavjud bo‘lib, bu rusiyzabon talabalarda til interferensiyasi – ona tilining o‘rganilayotgan tilga salbiy ta’siri – hodisasini keltirib chiqaradi.

Rusiyzabon talabalarda ko‘p uchraydigan interferensiya holatlari:

- Fonetik interferensiya: O‘zbek tiliga xos bo‘lgan bo‘g‘iz undoshlari (q, g‘, h) va lablangan unlilar (o‘) ni talaffuz qilishda qiyinchiliklar. Talabalar ularni rus tilidagi o‘xshash tovushlar (k, r, x, o) bilan almashtirishga moyil bo‘ladilar. Masalan, "qiz" so‘zini "kiz" deb, "g‘alla"ni "galla" deb talaffuz qilish.

- Leksik-semantik interferensiya: So‘zlarni tarjima qilishda ma’no nozikliklarini hisobga olmaslik. Ba’zi ruscha so‘zlar va iboralar o‘zbek tilida aynan bir ma’noda ishlatilmaydi.

- Morfologik interferensiya: O‘zbek tilining agglyutinativ (qo‘shimchalar o‘zakka ketma-ket qo‘shiladi, o‘zak o‘zgarmaydi) xususiyatini o‘zlashtirishda qiynalish. Rus tilidagi flektiv (qo‘shimchalar o‘zak bilan birikib, o‘zakni o‘zgartirishi mumkin) tizimiga o‘rganib qolgan talabalar, ayniqsa, kelishik va egalik qo‘shimchalarini qo‘llashda xatoliklarga yo‘l qo‘yadilar.

- Sintaktik interferensiya: Gapda so‘z tartibini rus tilidagidek erkin qo‘llashga urinish. O‘zbek tilida gap bo‘laklarining tartibi nisbatan qat’iy (ega-to‘ldiruvchi-kesim) bo‘lsa, rus tilida u erkinroqdir. Masalan, "Men kitobni o‘qiyapman" o‘rniga "Men o‘qiyapman kitobni" deyish.

Yuqorida qayd etilgan til interferensiyasi muammolaridan tashqari, rusiyzabon talabalarda milliy-madaniy kontekstni tushunishda ham qiyinchiliklar yuzaga keladi. O‘zbek xalqining urf-odatlarini, mentalitetini, nutqiy odobi, bayramlari va oilaviy qadriyatlarini ular uchun yangi bo‘lishi mumkin. Bu esa tilni faqat grammatik jihatdan to‘g‘ri, ammo muloqot jihatdan o‘rinli qo‘llashda cheklovlar yaratadi. Motivatsiyaning pastligi ham muammo bo‘lishi mumkin, chunki tilni o‘rganish o‘z kasbiy faoliyati bilan bevosita bog‘liq emas

deb hisoblaydilar. Badiiy asarlar esa ushbu muammolarni hal qilishda noyob imkoniyatlarni taqdim etadi.

BADIYIY ASARLARNING TIL O‘RGANISHDAGI DIDAKTIK IMKONIYATLARI

Badiiy asarlardan o‘zbek tili darslarida foydalanish rusiyzabon talabalarga tilni chuqur va har tomonlama o‘zlashtirishda sezilarli didaktik afzalliklarga ega:

1. Tabiiy va jonli tilni o‘zlashtirish: Darsliklardagi sun’iy dialoglar va matnlardan farqli o‘laroq, badiiy asarlar tilni o‘zining barcha boyligi, jonliligi va tabiiy holatida taqdim etadi. Qahramonlarning nutqi orqali talabalar kundalik muloqotga xos iboralarni, so‘zlashuv uslubini va emotsional bo‘yoqqa ega so‘zlarni o‘rganadilar.

2. Lug‘at boyligini kengaytirish va faollashtirish: Badiiy asarlar turli uslubiy va mazmuniy qatlamdagi so‘zlarga boy bo‘ladi. Talabalar nafaqat yangi so‘zlarni, balki ularning sinonimlarini, antonimlarini, kontekstual ma’nolarini ham o‘zlashtiradilar. Shu bilan birga, kasbiy terminologiyani ham o‘z ichiga olgan asarlar tanlansa, bu ularning kasbiy lug‘atini boyitadi.

3. Grammatik qoliplarni kontekstda o‘zlashtirish: Grammatik qoidalar quruq holda emas, balki real muloqot yoki tasvirlar kontekstida o‘rganiladi. Talabalar murakkab gap qurilmalarining qanday qo‘llanilishini, fe‘l zamonlarining nutqiy ma’nosini va kelishik qo‘shimchalarining funksiyasini amaliy misollarda ko‘radilar. Bu esa til qoliplarini mexanik yodlashdan ko‘ra, ularning anglab yetilishiga olib keladi.

4. Milliy-madaniy kompetensiyani shakllantirish: Badiiy asarlar o‘zbek xalqining mentalitetini, urf-odatlarini, an’analarini, qadriyatlarini, nutqiy etiketini va dunyoqarashini chuqur aks ettiradi. Hikoya qahramonlari orqali talabalar o‘zbekona mehmondo‘stlik, yoshi ulug‘larga hurmat, mahalla madaniyati kabi muhim ijtimoiy qadriyatlarni bevosita his qila oladilar. Bu esa tilni tushunishni chuqurlashtirib, madaniyatlararo muloqot ko‘nikmalarini rivojlantiradi.

5. Pragmatik muloqot ko‘nikmalarini rivojlantirish: Badiiy asarlar qahramonlarning muloqot vaziyatlarini, ularning yoshiga, ijtimoiy mavqeyiga, vaziyatga qarab nutqini o‘zgartirishini ko‘rsatadi. Talabalar kimga qanday murojaat qilish kerakligini, norasmiy va rasmiy nutq o‘rtasidagi farqlarni, shuningdek, nutqiy odobning nozik jihatlarini o‘rganadilar.

6. O‘rganish motivatsiyasini oshirish: Qiziqarli syujetga ega, obrazlari yorqin badiiy asarlar talabalarning til o‘rganishga bo‘lgan qiziqishini sezilarli darajada oshiradi. Darslar zerikarli grammatik mashqlardan ko‘ra, ertak, hikoya yoki roman qahramonlarining sarguzashtlarini muhokama qilish bilan qiziqarliroq kechadi. Bu esa talabalarda tilga nisbatan ijobiy munosabatni shakllantiradi.

7. Estetik tarbiya va shaxsiy rivojlanish: Badiiy asarlar talabalarning estetik didini rivojlantiradi, ularda adabiyotga bo‘lgan muhabbatni uyg‘otadi. O‘qish orqali talabalar tanqidiy fikrlash, tahlil qilish, qiyosiy baho berish kabi kognitiv ko‘nikmalarni ham mustahkamlaydilar.

BADIYIY ASARLARNI O‘QUV JARAYONIGA INTEGRATSIYA QILISH METODIKASI

Badiiy asarlarni o‘zbek tili darslariga samarali integratsiya qilish ma’lum bir metodik yondashuvni talab etadi. Bu jarayon bir necha bosqichdan iborat bo‘lishi va o‘qituvchining puxta tayyorgarligini talab qilishi lozim.

1. Badiiy matn tanlash mezonlari:

- Talabalarning til bilish darajasi: Matnning leksik-grammatik murakkabligi talabalarning mavjud bilim darajasiga mos kelishi kerak. Boshlang‘ich bosqich uchun qisqa ertaklar, hikoyalar, o‘rta bosqich uchun hikoyalar, kichik qissalar, yuqori bosqich uchun esa romanlardan parchalar yoki hajman kattaroq asarlar tanlanishi mumkin.

- Mavzu va mazmunning dolzarbligi: Talabalar uchun qiziqarli va ularning yoshiga, kasbiy yo‘nalishiga mos keladigan mavzularni tanlash

muhim. Masalan, iqtisodchi talabalar uchun biznesga oid hikoyalar, tibbiyot talabalari uchun insonparvarlik ruhidagi asarlar.

- Milliy-madaniy qiymat: Tanlangan asar o‘zbek xalqining madaniyati, urf-odatlari, mentalitetini yaqqol aks ettirishi lozim.

- Uslubiy xilma-xillik: So‘zlashuv uslubi, publitsistik uslub yoki ilmiy-ommabop uslub elementlarini o‘z ichiga olgan asarlar tanlash tilning turli qatlamlarini o‘zlashtirishga yordam beradi.

- Hajm: Dars vaqtiga mos keladigan hajmdagi matnlarni tanlash. To‘liq romanni o‘qish talabalarga qiyinlik tug‘dirishi mumkin, shu sababli undan eng qiziqarli va mazmunli parchalarni tanlash maqsadga muvofiqdir.

2. O‘quv jarayoniga integratsiya qilish bosqichlari:

• A) Matn bilan ishlashdan oldingi bosqich:

- Motivatsiya uyg‘otish: Asar muallifi, janri, qisqacha mazmuni, yozilgan davri haqida ma’lumot berish. Asar sarlavhasi yoki rasmlari asosida syujetni taxmin qilishni so‘rash.

- Lug‘at ustida ishlash: Matndagi notanish so‘zlar, iboralar va terminologiyani oldindan tushuntirish. Interferensiya ehtimoli bo‘lgan so‘zlarga alohida e’tibor qaratish. Bu so‘zlar kontekstda berilishi va rus tilidagi ekvivalentlari bilan qiyoslanishi mumkin.

- Madaniy fonni tushuntirish: Asardagi milliy an’analar, urf-odatlar, nutqiy etiket va mentalitetga xos jihatlarni qisqacha tushuntirish.

• B) Matn bilan ishlash jarayoni:

- O‘qish va tushunish: Talabalarga matnni mustaqil o‘qish yoki birgalikda, o‘qituvchi yordamida o‘qish. Audio versiyalardan (agar mavjud bo‘lsa) foydalanish orqali talaffuzni yaxshilash.

- Tushunishni tekshirish: Matn bo‘yicha savol-javoblar, gaplarni to‘ldirish, matnni qisqacha mazmunini o‘zbek tilida bayon qilish.

- Leksik-grammatik tahlil: Matndagi yangi so‘zlarni topish, ularni gaplarda qo‘llash, aniq grammatik qoliplarni topish va ularni tahlil qilish.

ilmiy –amaliy anjuman

Masalan, kelishiklar, fe'l zamonlari, sifatdosh va ravishdoshlarning qo'llanilishi.

- Madaniy tahlil: Matnda aks etgan madaniy vaziyatlarni, qahramonlarning xatti-harakatlari va nutqiy odobini o'zbek madaniyati nuqtai nazaridan tahlil qilish. Talabalardan o'z madaniyati bilan solishtirishni so'rash.

- C) Matn bilan ishlashdan keyingi bosqich:

- Munozara va diskussiyalar: Asar g'oyasi, qahramonlar obrazi, muallif pozitsiyasi bo'yicha o'zbektilida munozaralar tashkil etish.

- Ijodiy topshiriqlar: Matn bo'yicha insho yozish, hikoyaning davomini o'ylab topish, qahramon nomidan xat yozish, matndagi voqealarni dramatiklashtirib sahnalashtirish.

- Rolli o'yinlar: Matndagi dialoglardan foydalanib, turli vaziyatli o'yinlar tashkil etish, masalan, "qahramonlar bilan intervyu".

- Qiyosiy tahlil: Asardagi mavzularni rus adabiyoti yoki jahon adabiyotidagi o'xshash asarlar bilan qiyoslash. Bu talabalarning tanqidiy fikrlashini rivojlantiradi.

AMALIY MISOLLAR VA TAVSIYALAR

Rusiyzabon talabalar uchun o'zbek tilini o'qitishda badiiy asarlardan foydalanishda quyidagi mualliflar va ularning asarlari samarali bo'lishi mumkin:

- Boshlang'ich bosqich:

- O'zbek xalq ertaklari: "Zumrad va Qimmat", "Uch o'rtoq" kabi ertaklar. Ularning tili sodda, syujeti qiziqarli, madaniy qadriyatlar (mehnatsevarlik, yordam berish) yorqin aks etgan.

- Qisqa, sodda hikoyalar: G'afur G'ulomning bolalarga atalgan hikoyalari, masalan, "Mening o'g'rigina bolam" kabi asarlardan parchalar.

- Didaktik mashqlar: Ertakdagi harakatlarni rasmlar bilan bog'lash, qahramonlarning xarakterini o'zbek tilida ta'riflash, ertak oxiriga boshqacha yakun topish.

- O‘rta bosqich:
 - Abdulla Qahhorning hikoyalari: "Bemor", "O‘g‘ri", "Anor" kabi asarlar. Ularning tili boy, ironik va o‘zbekona hayot tarzi yorqin tasvirlangan.
 - Said Ahmadning "Qoplon", Odil Yoqubovning "Muzqaymoq" kabi hikoyalari. Qishloq hayoti, insoniy munosabatlar tasvirlari til va madaniyatni birgalikda o‘rganishga yordam beradi.
 - Didaktik mashqlar: Hikoya qahramonlari o‘rtasida roldan tashqari dialoglar tuzish, ularning fe‘l-atvorini, xatti-harakatlarini muhokama qilish, asardan kelib chiqib insho yozish.
 - Yuqori bosqich:
 - Odil Yoqubovning "Ulug‘bek xazinasini" romanidan parchalar: Tarixiy voqealar, murakkab obrazlar orqali tilning chuqur qatlamlari, eskirgan so‘zlar va xalq nutqi xususiyatlari o‘rganiladi.
 - Cho‘lponning "Kecha va kunduz" romanidan parchalar: Psixologik tahlil, boy til va madaniy fonni tushunish uchun ajoyib manba.
 - Didaktik mashqlar: Asardagi ijtimoiy-siyosiy vaziyatlarni tahlil qilish, qahramonlarning ichki dunyosini ochib berish, muallif uslubini o‘rganish, tanqidiy maqola yozish.
- Umumiy tavsiyalar:
- Darslarda asarning to‘liq matnini o‘qishga majburlashdan ko‘ra, undan maqsadli parchalarni tanlab olish samaraliroq.
 - Matnning audio versiyalaridan (agar mavjud bo‘lsa) foydalanish, talabalarning tinglab tushunish va talaffuz ko‘nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.
 - Matn bilan ishlash jarayonida o‘qituvchi o‘zini til bilimini beruvchi sifatida emas, balki til va madaniyat o‘rtasidagi ko‘prik vazifasini bajaruvchi fasilitator (yo‘naltiruvchi) sifatida tutishi kerak.
 - Turli texnologiyalar, masalan, elektron lug‘atlar, tarjima dasturlari va interfaol doskalardan foydalanish matn bilan ishlashni qiziqarliroq qiladi.

XULOSA

Rusiyzabon talabalarga o‘zbek tilini o‘qitishda badiiy asarlardan foydalanish shunchaki pedagogik metod emas, balki tilni madaniyat bilan birgalikda o‘zlashtirishga qaratilgan kompleks yondashuvdir. Bu yondashuv an’anaviy metodlarda mavjud bo‘lgan bir qator kamchiliklarni bartaraf etadi va til o‘rganish jarayonini yanada samarali, qiziqarli va motivatsion qiladi. Badiiy matnlar talabalarga tilni tabiiy kontekstda, real hayotiy vaziyatlar orqali o‘zlashtirish imkonini beradi.

O‘tkazilgan tahlillar shuni ko‘rsatadiki, badiiy asarlar nafaqat lug‘at boyligini va grammatik bilimlarni oshiradi, balki rusiyzabon talabalarda fonetik, leksik va sintaktik interferensiya muammolarini bartaraf etishga, shuningdek, milliy-madaniy kontekstni tushunishga yordam beradi. Natijada, talabalar o‘zbek tilida faqat grammatik jihatdan to‘g‘ri emas, balki muloqot jihatidan o‘rinli va madaniy jihatdan mos ravishda gapira oladigan kommunikativ kompetent shaxslarga aylanadilar.

Shu sababli, oliy ta’lim muassasalarida o‘zbek tili darslariga badiiy asarlarni tizimli ravishda integratsiya qilish, ularni tanlash va o‘qitish metodikasini puxta ishlab chiqish dolzarb vazifa hisoblanadi. Bu, o‘z navbatida, davlat tilining nufuzini oshirishga, turli millat vakillari o‘rtasida o‘zaro tushunish va madaniy boyliklarni almashishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Azizov A.A. Sopostavitelnaya grammatika russkogo i uzbekskogo yazikov. – Tashkent: "Uqituvchi", 1983
2. G‘aniyev Q. O‘zbek tilini ona tili sifatida o‘qitish metodikasi. – Toshkent: "Yangi Asr Avlodi", 2022.
3. Saidov A. Adabiy matnlarning til o‘rgatishdagi didaktik funksiyalari. – "Til va Adabiyot ta’limi" jurnali, №4, 2019.

4. Ter-Minasova S.G. Yazik i mejkulturnaya kommunikatsiya. – Moskva: Slovo, 2000.

5. Xodjayeva N.A. Nofilologik yo‘nalishlarda ona tili va adabiyotini o‘qitish samaradorligini oshirish yo‘llari. Til va Adabiyot ta’limi, (3), 2021.